

neråd af voksne, og børnepolitik udformes af voksne. Dette mener SF er uhensigtsmæssigt, jf. ovenstående bemærkninger.

Forslaget sikrer, at børn og unge får kendskab til deres rettigheder. Dette kan gøres ved at indføre børns rettigheder som en tilbagevendende del af pensum i folkeskolen på alle klassetrin, hvilket Børnerådet også anbefaler. Dette mener SF er yderst rimeligt, da Danmark via artikel 42 i FN's børnekonvention er forpligtet til »gennem passende og aktive forholdsregler at gøre principperne og bestemmelserne i konventionen almindeligt bekendt for både voksne og børn«. SF vurderer, at dette tiltag vil have adskillige positive effekter. For det første vil børnene diskutere og blive gjort opmærksomme på, at børn, både de selv og andre, er værdifulde mennesker, som samfundet sætter pris på og respekterer. Som følge deraf kan de få en fornemmelse af at tilhøre et fællesskab, der respekterer dem, og som de selv kan respektere. Dernæst kan det gøre børnene mere opmærksomme og respekt- og omsorgsfulde over for andre børn og deres problemer.

For børn i svære situationer kan opmærksomheden omkring børns rettigheder måske også hjælpe dem til at søge hjælp eller sætte grænser, hvis de bliver krænket. At dette er relevant, kan ses af de desværre alt for mange sager om seksuelle krænkelser af børn. I regeringens handleplan om bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn fra august 2003 refereres en undersøgelse fra Statens Institut for Folkesundhed, hvor gerningsmanden til seksuelle overgreb på børn hyppigt var en ven eller kammerat (i ca. 40 pct. af tilfældene for både drenge og piger) eller et familiemedlem (i 11 pct. af tilfældene). Undersøgelsen viste ligeledes en markant sammenhæng mellem seksuelle overgreb, dårlig trivsel og utrygge opvækstvilkår. Som mulig forebyggelse af overgreb nævner de unge selv, at det er vigtigt »at snakke med andre voksne om sine problemer med forældre«, og at »børn allerede fra starten af skoletiden bliver informeret om børns rettigheder, og hvordan man undgår seksuelle overgreb og vold«. I rapporten refereres ligeledes en SFI-undersøgelse om unge krænkerere. Et fællestræk ved de unge krænkerere er blandt andet oplevelse af omsorgssvigt, adfærdsforstyrrelser og store vanskeligheder ved at mestre selvrefleksion. De unge krænkerere påpeger selv, at forebyggelse af overgreb og forhindring af gentagelser sikres ved, at nogle er opmærksomme på dem, og ved let adgang til professionelle i nærmiljøet.

Dette taler for at indføre børnekonventionen i skolernes pensum. Man kan f.eks. håbe, at dette vil gøre børnene opmærksomme på, at de har ret til at sige nej

og blive respekteret, og fremme gensidig respekt børnene imellem.

Forslaget om at pålægge regeringen, at børn og unge får en klagemulighed og et direkte tilgængeligt henvendelsessted, er et led i at sikre børns rettigheder. Børn og unge skal have en klagemulighed og et sted eller en person, hvortil børn kan henvende sig med ting og problemer, der gør deres liv svært, f.eks. mobning, omsorgssvigt, misbrug eller andre tilfælde, hvor deres rettigheder krænkes. Denne instans kan især være vigtig for børn, hvis forældre eller andre nære voksne ikke vil eller kan påtage sig at beskytte barnet og/eller måske endda selv er dem, der krænker barnets rettigheder eller er årsag til barnets mistrivsel.

En mulighed kan være en børnetelefon, der betjenes af professionelt uddannede voksne. Det vigtige er, at børnene ved, hvem de kan kontakte, hvordan de skal gøre det, og at det ikke er for vanskeligt, samt at den, de skal henvende sig til, ikke er en del af konflikten eller problemet. Barnet kan således rådgives, børnerådgiveren kan tage en snak med andre involverede parter, eller hjælpeforanstaltninger kan iværksættes, hvis barnet ønsker det. Her kan børn eller unge, der selv eller hvis forældre har været involveret i en offentlig myndighedsafgørelse, få hjælp til at genoptage sager, hvis forholdene ændrer sig eller barnet eller den unge mistrives med afgørelsen og dens følgevirkninger, f.eks. problemer med anbringelsesstedet eller forældresamværrets forløb.

Børns Vilkår driver allerede en velfungerende landsdækkende børnetelefon (Børnetelefonen) og har netop indgået et samarbejde med Frederiksborg Amt om telefonen. Samarbejdet indebærer blandt andet, at amtet har udpeget nogle af sine ansatte som kontaktpersoner for Børns Vilkår. Kontaktpersonerne skal tage sig af den videre indsats for de børn fra Frederiksborg Amt, der har kontaktet Børnetelefonen, og som ønsker hjælp.

Socialministeren har på baggrund af Folketingets behandling af beslutningsforslag nr. B 141 om en børneombudsmand, folketingsåret 2002-03, iværksat en afdækning af børns individuelle klagemuligheder og børns kendskab til disse klagemuligheder. I et svar til Folketingets Retsudvalg under behandling af B 141 – bilag 3, folketingsåret 2002-03 – oplyser ministeren, at dette arbejde forventes afsluttet i løbet af november 2003.

Forslagsstillerne forventer, at resultaterne af undersøgelsen vil indgå i regeringens videre arbejde med at give børn reelle klagemuligheder.